Dosarul nr.3-2216/2023
2-23118000-12-3-14082023-1

HOTĂRÎRE
În numele Legii

05 februarie 2025 mun. Chişinău

Judecătoria Chișinău sediul Centru
Instanța compusă din:
Preşedintele şedinţei,
Judecătorul Cazacu Grigorii
grefier Burghelea Diana

judecînd în ședință publică cauza civilă în procedura contenciosului administrativ intentată de către Becu Elena reprezentată de avocatul Becu Evghenii împotriva Consiliului pentru Egalitate, terț Casa Națională de Asigurări Sociale privind anularea deciziei din 07.07.2023 cauza ***** încasarea cheltuielilor de asistență juridică de 9000 lei,

a c o n s t a t a t :

Argumentele participanților la proces.

Becu Elena reprezentată de avocatul Becu Evghenii s-a adresat cu cerere de chemare în judecată în procedura contenciosului administrativ împotriva Consiliului pentru Egalitate, terț Casa Națională de Asigurări Sociale privind anularea deciziei din 07.07.2023 cauza ***** încasarea cheltuielilor de asistență juridică de 9000 lei.

În motivarea cererii a invocat faptul că, la data de 29.12.2022, de către Elena Becu a fost depusă o plîngere la Consiliul pentru egalitate, prin care s-a solicitat constatarea faptei discriminatorie în raport cu petiţionara cît şi atragerea la răspundere contravenţională a persoanelor responsabile.

Menționează că în plîngerea din 29.12.2022, adresată organului competent investit cu atribuţii în domeniul prevenirii şi combaterii discriminări şi asigurării egalităţii, au fost enumerate toate argumentele de fapt şi de drept întru probarea circumstanţelor invocate, a fost invocat în plîngere, că Elena Becu, deţinînd vîrsta pensionară, activînd în continuare în sfera publică, în calitate de funcţionar public, în cadrul Agenţiei Relaţii Funciare şi Cadastru, a depus o cerere la data de 06.05.2022 la Casa Teritorială de Asigurări Sociale (CTAS) Ciocana, prin care a solicitat să-i fie reexaminată pensia sa, în condiţiile art.33 alin.(1) lit. c) din Legea 156/1998, în legătură cu faptul, că după obţinerea vîrstei pensionare de 57 de ani (la 22.03.2017), a continuat să activeze cel puţin 5 ani (împliniţi la 22.03.2022), continuînd şi pînă în prezent să activeze.

Declară că la această cerere, nici Elena Becu nici reprezentantul său, în termenul legal stabilit de legiuitor, nu au primit vreun răspuns de la CTAS Ciocana (ulterior s-a depistat că răspunsul a fost expediat la o altă adresă), iar din acest motiv, (aproxmativ peste 6 luni) a fost depusă o cerere prealabilă către organul ierarhic superior şi anume la Casa Națională de Asigurări Sociale (CNAS), iar ultimii au emis o decizie la 28 noiembrie 2022 prin care au

respins solicitarea Elenei Becu de a-i fi comunicată care va fi noua pensie în urma reexaminării, pentru a afla dacă cuantumul pensiei reexaminate va fi mai mică sau mai mare decît pensia aflată în plată la acel moment, motivînd prin faptul că nu au regăsit temei legal de reexaminare, deoarece Elena Becu beneficiază de pensia de funcţionar public, şi nu de pensie pentru limita de vîrstă, respectiv s-a invocat în decizia CNAS, că Elena Becu ar trebui mai întîi să se transfere la categoria pensiei pentru limita de vîrstă, doar pentru a afla răspunsul la solicitarea sa.

Declară că prin decizia CNAS-ului din 28.11.2022, a considerat că a fost discriminată în sensul Legii 121/2012 privind asigurarea egalităţii, fiind depusă o plîngere la Consiliul pentru egalitate, încercînd să informeze organului competent faptul că dacă Elena Becu deţine categoria de pensie de funcţionar public, asta sub nici o formă nu înseamnă că ar trebui să fie dezavantajată în raport cu categoria pensiei pentru limita de vîrstă, or, Elena Becu de asemenea deţine statut de pensionar, şi activînd în continuare în sfera publică, de asemenea îşi onorează obligaţiile de a contribui la bugetul public de asigurări sociale, fiindu-i reţinut lunar timp de 5 ani (după împlinirea vîrstei standart de pensionare) contribuţiile din salariul care evident s-a mărit între timp, respectiv urma cel puţin să primească un răspuns, dacă nu de la CTAS Ciocana, atunci de la CNAS, în care să i se răspundă exact la cerinţele formulate de petiţionară, aşa încît să constate ultima că temei de respingere nu constituie faptul că Elena Becu ar fi „alt gen de pensionar", ci temei de respingere să fie de exemplu faptul că noua pensie recalculată ar fi una mai mică decît pensia actuală, deoarece anume aşa temei de respingere este reglementat de legiuitor potrivit art.33 alin.(4/1) din Legea 156/1998.

Totodată, discriminarea a fost simţită inclusiv şi prin inacţiunea Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ciocana, care în genere timp de 6 luni nu a răspuns la solicitarea petiţionarei.

Relevă că prin Decizia emisă de Consiliul pentru egalitate, din 07.07.2023, recepţionată la 17.07.2023, s- a decis că faptele constatate nu reprezintă discriminare directă în exercitarea dreptului de petiţionare, si că faptele constatate nu reprezintă discrimnare directă în acces la serviciile de protecţie socială pe criteriu de categorie de pensie.

Cu decizia, emisă de Consiliul pentru egalitate la 07.07.2023, nu sunt de acord şi urmează a fi anulată de către instanţa de judecată atît sub aspect al legalităţii cît şi sub aspect al temeiniciei. în baza argumentelor de fapt şi de drept expuse infra, iar sub aspect al legalităţii, declară că potrivit pct.51 din Legea 298 din 21.12.2012 cu privire la activitatea Consiliului pentru prevenirea şi eliminarea discriminării şi asigurarea egalităţii (redacţia din 05.09.2022 aplicabilă pentru data de 29.12.2022 cînd a fost depusă plîngerea). Termenul de soluţionare a plîngerii de către membrul raportor este de 15 zile, care poate fi prelungit pînă la 45 de zile, informînd în scris preşedintele despre circumstanţele care impun prelungirea termenului.

Relevă că la data de 20.01.2023, prin notificarea nr.03/79 a fost informată despre prelungirea examinării plîngerii pînă la 45 de zile, prin urmare termenul de 15 zile se include în termenul de 45 de zile, deoarece legiuitorul a stabilit posibilitatea prelungirii termenului de 15 zile, adică întinderea acestuia de la 15 zile la 45 de zile, în total termenul de examinare fiind de 45 de zile şi nicidecum (15 zile + 45 de zile), deci termenul total de 45 de zile se

calculează din momentul depunerii plîngerii (29.12.2022+45 de zile), data limită fiind 13.02.2023.

Declară că potrivit art.60 alin.(4) Cod Administrativ, din motive justificate legate de complexitatea obiectului procedurii administrative, termenul general poate fi prelungit cu cel mult 15 zile. Această prelungire are efect doar dacă este comunicată în scris participanţilor la procedura administrativă în termen de 30 de zile, împreuna cu motivele prelungirii.

Menționează că la data de 22.03.2023, prin notificarea nr.03/330, a fost citată pentru audierile online din 06.04.2023, totodată fiind iarăşi informaţi despre prelungirea termenului de examinare a plîngerii din 29.12.2022 cu 60 de zile, în contextul modificăriii din 09.02.2023 a Legii 121/2012.

Relevă că în mod inadmibisil, autoritatea publică a prelungit de două ori termenul de examinare a plîngerii, fapt care nu este reglementată de nici o normă legală, şi nu poate fi reţinut ca un argument plauzibil faptul că a fost modificată legea la 09.02.2023, or, procedura administrativă a început la 29.12.2022, deci pînă la modificările din 09.02.2023, urmînd a fi aplicat cadrul legal reglementat la momentul depunerii plîngerii. Totodată, în ambele notificări de prelungire, nu ne-a fost comunicat motivele rezonabile ce justifică prelungirea, aşa cum prevede expres art.60 alin.(4) din Codul Administrativ.

Menționează că tot la capitolul termenilor, ca normă generală, Codul Administrativ, la art.60 alin.(5), prevede că în mod excepţional, cînd în procedura administrativă se înregistrează cazuri de complexitate deosebită care necesită timp pentru prelucrarea documentelor, autoritatea publică poate stabili un termen mai mare pentru finalizarea procedurii administrative, care nu va depăşi 90 de zile.

Susține că, contrar tuturor termenilor menţionate supra plîngerea depusă la 29.12.2022 a fost examinată şi emisă decizia la 07.07.2023 de către Consiliul pentru egalitate, astfel încît, procedura administrativă a durat 190 (o sută nouăzeci) de zile, deci un termen vădit peste limita stabilită de legiuitor. Or, instituirea unui termen concret identificat pentru emiterea deciziei de către Consiliul pentru egalitate pe marginea plîngerilor formulate de persoanele interesate se află în unison cu principiul legalităţii, securităţii raporturilor juridice şi certitudinii juridice, termen care de altfel este menit să disciplineze conduita destinatarilor legii şi să asigure un climat coerent şi previzibil de examinare a plîngerilor înaintate pe făgaşul Legii cu privire la activitatea Consiliului pentru egalitate.

Afirmă că sunt elocvente în speţă şi raţionamentele Curţii Europene a Drepturilor Omului la acest aspect ce ţine de importanţa termenelor în legislaţiile naţionale, care au menţionat că, reglementarea referitoare la termenele ce trebuie respectate pentru a promova o acţiune/cale de atac urmăreşte să asigure o bună administrare a justiţiei şi, în particular, să respecte principiul securităţii juridice şi că cei interesaţi trebuie să aibă posibilitatea de a se aştepta ca aceste reguli să fie aplicate. (Miragall Escolano ş.a. contra Spaniei, 25 ianuarie 2000, § 33).

Declară că o altă ilegalitate admisă de Consiliul pentru egalitate, care generează anularea actului administrativ individual defavorabil, rezidă şi în faptul că, Decizia din 7 iulie 2023 în cauza 274/22, a fost adoptată cu votul a 5 membri ai Consiliului, inclusiv preşedintele Consiliului lan Feldman şi membrii Consiliului Svetlana Doltu, Andrei Brighidin, Victorina Luca şi Evghenii Alexandrovici Goloşceapov.

Susține că, doi membri ai Consiliului, preşedintele Ian Feldman şi membrul Andrei Brighidin, neparticipând în şedinţa de audieri din 06.04.23 în cauza ***** totuşi au participat la adoptarea deciziei din 07.07.2023 în cauza enunţată. Totodată, cconsideră inacceptabilă o asemenea practică, când un membru al Consiliului, neparticipând la şedinţa de audiere a părţilor în cauză, participă la adoptarea deciziei în cauza concretă. Mai mult ca atât, participanţii la procedură administrativă enunţată, necunoscând componenţa Consiliului, care va adopta decizia pe cauza concretă, nu au nici posibilitatea de a înainta recuzări membrilor Consiliului.

Afirmă că în această ordine de idei, ţinem să comunicăm instanţei că, ignorarea prevederilor imperative cu privire la desfăşurarea şedinţei de audiere şi deliberare, are ca consecinţă inevitabilă nevaliditatea procesului de adoptare a hotărârilor, şi implicit conduce la desfiinţarea actelor emise prin încălcarea legii, şi asta deoarece, prin adoptarea deciziei pe cauza concretă de o componenţă a Consiliului, care nu a participat in corpore la şedinţa de audieri, se încalcă dreptul părţilor la un proces echitabil, consfinţit în art. 6 pct. 1 din CEDO, care statuează că, orice persoană are dreptul să-i fie examinată cauză sa în mod echitabil, de către un tribunal independent şi imparţial, stabilit prin lege, care va decide asupra drepturilor şi obligaţiilor sale civile sau asupra temeiniciei oricărei acuzaţii în materie penală împotriva ei.

Menționează că potrivit jurisprudenţei CtEDO, discriminarea reprezintă tratamentul diferenţiat, fără o justificare obiectivă şi rezonabilă, a persoanelor aflate în situaţii analoage sau relevant similare. Articolul 14 al Convenţiei sugerează obligaţia statului de a nu admite nicio formă de discriminare nejustificată a persoanelor aflate sub jurisdicţia sa.

Invocă că Elena Becu, nu a solicitat reexaminarea pensiei sale în mod prematur, avînd de exemplu o vîrstă mai mică decît 57 de ani, sau avînd de exemplu un stagiu mai mic de 5 ani de după împlinirea vîrstei pensionare, ci a solicitat reexaminarea pensiei, întrunind şi de fapt şi de drept cifrele necesare prevăzute de legiuitor, prin urmare, Consiliul pentru egalitate, au omis să constate că două persoane se află în situaţii analoage sau relevant similare, în mod neobiectiv şi nerezonabil punînd accent anume pe denumirea tipului de pensie, încălcînd astfel art. 2 din Legea 121/2012.

Relevă că o altă încălcare admisă de Consiliu, ţine de nerespectarea celerităţii şi contradictorialităţii prevăzută de pct.51 din Legea 298/2012 care se manifestă prin următoarele, astfel susține că deşi, potrivit art.15 alin.(1) din Legea 121/2012 prevede că sarcina probaţiunii (la cazul din speţă) revine CNAS-ului, privind lipsa discriminării, totuşi, Consiliul a dat preferinţă unor alegaţii declarative ale CNAS- ului, fără a elucida pe deplin şi fără a administra cumulul de probe necesar întru dovedirea celor invocate, bazîndu-se doar pe simpla afirmaţie a CNAS-ului cum că CTAS Ciocana chipurile ”în aceeaşi zi (06.05.2022) a expediat în adresa reprezentantului un mesaj prin care a fost informat despre imposibilitatea examinării cererii înaintate cît şi despre necesitatea înlăturării neajunsurilor remarcate”, ceea ce de fapt nu corespunde adevărului, nefiind verificat minuţios această afirmaţie de către Consiliu, iar din contra avocatul, pentru a dovedi acest fapt a prezentat la finele şedinţei din 6 aprilie 2023, înscrisul care demonstrează că mesajul electronic a celor de la CTAS Ciocana a fost expediat la o cu totul altă adresă.

Menționează că o altă interpretare eronată, căruia Consiliul i-a dat preferinţă, este alegaţia CNAS-ului cum că cererea noastră din 6 mai 2022 depusă la CTAS Ciocana, nu era

însoţită de procură, ci doar de mandat avocaţial, şi că mandatul ar fi valabil doar în instanţa de judecată, motiv din care nu au recurs la examinarea cererii noastre, prin urmare indică că dacă nu CNAS-ul, cel puţin Consiliul trebuia să studieze minuţios cadrul legal şi să constate că potrivit HG 158/2013, privind formularul mandatului avocaţial, la pct.2 sintagma de instanţă de judecată - a fost exclusă, ceea ce înseamnă că împuternicirea avocatului prin mandat este valabilă la orice fază.

Prin urmare solicită Becu Elena reprezentată de avocatul Becu Evghenii împotriva Consiliului pentru Egalitate, terț Casa Națională de Asigurări Sociale privind anularea deciziei din 07.07.2023 cauza ***** încasarea cheltuielilor de asistență juridică de 9000 lei.

În ședința de judecată, avocatul Becu Evghenii, reiterînd circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei, au solicitat admiterea integrală a acțiunii.

În rest, în ședința de judecată nu s-a prezentat nici un participant fiind citați legal.

Admisibilitatea acțiunii de contencios administrativ.

Verificând acțiunile întreprinse de reclamantă în promovarea drepturilor și intereselor lor legitime, în corelare cu cadrul legal abordat supra, instanța de judecată constată cu certitudine că aceasta a respectat rigorile de admisibilitate a prezentei acțiuni.

Primo, decizia din 07.07.2023 cauza ***** reprezintă un act administrativ individual defavorabil în accepțiunea art. 11 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, prin urmare este susceptibil controlului judecătoresc în ordinea contenciosului administrativ.

Secundo, cu referire la procedura prealabilă, instanța remarcă că, acesta a fost respectată de către reclamant.

Tertio, în acțiunea de contencios administrativ și în cadrul ședințelor de judecată, partea reclamantă a revendicat încălcarea, prin activitatea administrativă efectuată de către autoritatea publică pârâtă, a unor drepturi în sensul art. 17 din Codul administrativ.

Quatro, totodată, **nu** există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept; **nu** există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept sau că între parți s-a încheiat o tranzacție de împăcare; la aceeași sau la altă instanță de judecată **nu** se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept. La fel, acțiunea de contencios administrativ corespunde cerințelor prevăzute la art. 211 alin. (1) și (2) și art. 212 alin. (1) și a fost depusă de o persoană împuternicită.

În acest sens, temeiuri de inadmisibilitate nu au fost identificate de către instanța de judecată, ceea ce impune incursiunea în fondul cauzei deferite judecății.

Competența jurisdicțională material-teritorială. Condițiile de admisibilitate.

Analizând substanța și natura actului administrativ contestat, precum și luând în considerare localizarea sediului autorității publice care a desfășurat activitatea administrativă contestată, în virtutea art. 191 alin. (1) și art. 196 din Codul administrativ se constată competența materială și teritorială a Judecătoriei Chișinău în examinarea acțiunii de contencios administrativ dedusă judecății.

De asemenea, exigențele legale cu privire la admisibilitatea acțiunii au fost respectate de către reclamant, în special condițiile ce vizează termenul de înaintare a acțiunii în contencios administrativ și procedurii prealabile reglementate de art. 162-169, 189, 208, 209 din Codul administrativ.

Aprecierea instanței de judecată. Cadrul normativ pertinent.

Audiind explicațiile părților, analizând cumulul probelor prezentate, sub aspectul admiterii sau respingerii cererii înaintate, în raport cu specificul pricinii, instanța de judecată consideră că, acțiunea urmează <u>*a fi admisă parțial*</u>, din următoarele considerente.

În conformitate cu ***art. 2 alin. (2) din Codul administrativ***, anumite aspecte ce țin de activitatea administrativă privind domenii specifice de activitate pot fi reglementate prin norme legislative speciale derogatorii de la prevederile prezentului cod numai dacă această reglementare este absolut necesară și nu contravine principiilor prezentului cod.

În concordanță cu ***art. 3 din Codul administrativ***, legislaţia administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activităţii administrative şi a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor şi a libertăţilor prevăzute de lege ale persoanelor fizice şi juridice, ţinându-se cont de interesul public şi de regulile statului de drept.

În corespundere cu ***art. 6 din Codul administrativ***, procedura administrativă este activitatea autorităților publice cu efect în exterior, îndreptată spre examinarea condiţiilor, pregătirea şi emiterea unui act administrativ individual, spre examinarea condiţiilor, pregătirea şi încheierea unui contract administrativ sau examinarea condiţiilor, pregătirea şi întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică. Emiterea unui act administrativ individual, încheierea unui contract administrativ sau întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică sunt părţi ale procedurii administrative.

În conformitate cu ***art. 10 alin. (1) din Codul administrativ***, actul administrativ individual este orice dispoziţie, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Potrivit ***art. 11 din Codul administrativ***, actele administrative individuale pot fi:

a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligaţii, sancţiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat;

b) acte favorabile – actele care creează destinatarilor săi un beneficiu sau un avantaj de orice fel.

Destinatarul unui act administrativ individual este doar persoana către care actul administrativ se îndreaptă. Terţii, ale căror drepturi sunt afectate de actul administrativ individual, nu sunt destinatarii acestuia.

Un act administrativ de acordare periodică a prestațiilor materiale sau bănești este un act administrativ individual prin care o astfel de prestație se acordă pentru un număr determinat sau nedeterminat de perioade succesive.

În acord cu ***art. 16 din Codul administrativ***, dreptul discreţionar al autorităţii publice reprezintă posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluţii posibile corespunzătoare

scopului legii atunci când aplică o dispoziţie legală. Exercitarea dreptului discreţionar nu permite desfăşurarea unei activităţi administrative arbitrare.

Conform ***art. 21 din Codul administrativ***, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente trebuie să acţioneze în conformitate cu legea şi alte acte normative. Exercitarea atribuţiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate. Autorităţile publice şi instanţele de judecată competente nu pot dispune limitarea exercitării drepturilor şi a libertăţilor persoanelor decât în cazurile şi în condiţiile expres stabilite de lege.

În consonanță cu ***art. 22 din Codul administrativ***, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul şi volumul cercetărilor şi nu sunt legate nici de expunerile participanţilor, nici de cererile lor de reclamare a probelor. Faptele deja cunoscute autorităţilor publice sau instanţelor de judecată competente, faptele general notorii şi faptele prezumate în virtutea prevederilor legale nu necesită a fi probate, până la proba contrarie.

Conform ***art. 30 din Codul administrativ***, autorităţile publice nu pot întreprinde măsuri cu efect retroactiv, cu excepţia cazurilor prevăzute de lege. Autorităţile publice nu pot întreprinde măsuri care să afecteze situaţiile juridice definitive sau drepturile dobândite, decât în situaţii în care, în condiţiile stabilite de lege, acest lucru este absolut necesar pentru interesul public.

În acord cu ***art. 165 din Codul administrativ***, cererea prealabilă se depune în termen de 30 de zile de la comunicarea sau notificarea actului administrativ individual ori a respingerii petiţiei. Daca autoritatea publică nu soluţionează cererea în termenul prevăzut de prezentul cod, cererea prealabilă poate fi depusă în decursul unui an de la expirarea termenului.

Dacă informaţia cu privire la exercitarea căilor de atac nu se conţine în actul administrativ individual sau este indicată incorect, cererea prealabilă poate fi depusă în termen de un an de la comunicarea sau notificarea actului administrativ ori a respingerii petiţiei.

Nulitatea unui act administrativ individual poate fi invocată şi fără obligaţia de a respecta un termen.

Conform ***art. 206 din Codul administrativ***, o acţiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru:

a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acţiune în contestare);

b) obligarea autorităţii publice să emită un act administrativ individual (acţiune în obligare);

c) impunerea la acţiune, la tolerare a acţiunii sau la inacţiune (acţiune în realizare);

d) constatarea existenţei sau inexistenţei unui raport juridic ori nulităţii unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acţiune în constatare); sau

e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acţiune de control normativ).

Acţiunea în constatare prezumă existenţa unui interes îndreptăţit pentru constatarea solicitată. Acţiunea în constatare nu poate fi înaintată dacă reclamantul îşi poate sau şi-ar putea revendica drepturile printr-o altă acţiune prevăzută la alin.(1), cu excepţia situaţiei când se urmăreşte constatarea nulităţii unui act administrativ individual sau normativ.

În conformitate cu ***art. 225 alin. (1)-(2) din Codul administrativ***, instanța de judecată nu este competentă să se pronunțe asupra oportunității unui act administrativ. Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică:

a) și-a exercitat dreptul discreționar;

b) a luat în considerare toate faptele relevante;

c) a respectat limitele legale ale dreptului discreționar;

d) și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege.

Circumstanțele de fapt ale cauzei.

Astfel examinînd materialele cauzei, audiind explicațiile părților, instanța atestă că, în fapt, la data de 29.12.2022, Consiliu a înregistrat plângerea depusă de avocatul Evghenii Becu în numele dnei Elena Becu (reclamantei), fiind în acest sens demarată procedura administrativă pe cauza *****. în plângerea depusă, reprezentantul reclamantei a indicat că aceasta activează în calitate de funcţionar public, în cadrul Agenţiei Relaţii Funciare şi Cadastru.

La data de 06.05.2022, reclamanta a depus cerere către Casa Teritorială de Asigurări Sociale Ciocana (în continuare CTAS Ciocana), prin care a solicitat să-i fie reexaminată pensia în condiţiile art. 33 alin. (1) lit. c) din Legea 156/1998 privind sistemul public de pensii, în legătură cu faptul că, după obţinerea vârstei de pensionare de 57 ani (împliniţi la 22.03.2017), a continuat să activeze cel puţin 5 ani, fapt care i-a permis să obţină un stagiu de cotizare (la data de 22.03.2022).

Reclamanta a indicat că timp de 6 luni nu a recepţionat răspuns la solicitarea din 06 mai 2022 şi, astfel, se consideră discriminată prin inacţiunea CTAS Ciocana.

La fel, a afirmat că a fost discriminată prin răspunsul Casei Naţionale de Asigurări Sociale (în continuare CNAS) din 28.11.2022, care a inferiorizat categoria de pensie de funcţionar public în raport cu pensia pentru limita de vârstă, considerând că pensia pentru limita de vârstă ar prevala, iar petiţionara (reclamanta) nedeţinând-o, nu ar cădea sub incidenţa reexaminării, deşi de drept deţine statut de pensionar pentru limita de vârstă.

Consiliul, examinând toate circumstanţele speţei, la data de 07.07.2023 a emis decizia pe cauza ***** prin care a decis că faptele constatate nu reprezintă discriminare directă în exercitarea dreptului de petiţionare şi nici discriminare directă în acces la serviciile de protecţie socială pe criteriu de categorie de pensie.

Nefiind de acord cu decizia adoptată, reclamanta a contestat-o în instanţa de judecată

În conformitate cu prevederile ***Legii cu privire la asigurarea egalităţii nr.121 din ***** – în vigoare la data depunerii plîngerii în adresa autorității publice pîrîte,***

Articolul 1. Scopul legii şi domeniul de aplicare

(1) Scopul prezentei legi este prevenirea şi combaterea discriminării, precum şi asigurarea egalităţii tuturor persoanelor aflate pe teritoriul Republicii Moldova în sferele politică, economică, socială, culturală şi alte sfere ale vieţii, fără deosebire de rasă, culoare, naţionalitate, origine etnică, limbă, religie sau convingeri, sex, vîrstă, dizabilitate, opinie, apartenenţă politică sau orice alt criteriu similar.

(2) Prevederile prezentei legi nu se extind asupra şi nu pot fi interpretate ca aducînd atingere:

a) familiei care se întemeiază pe căsătoria liber consimţită dintre bărbat şi femeie;

b) raporturilor de adopţie;

c) cultelor religioase şi părţilor lor componente în partea ce ţine de convingerile religioase.

Articolul 7. Interzicerea discriminării în cîmpul muncii

(1) Se interzice orice deosebire, excludere, restricţie sau preferinţă pe baza criteriilor stabilite de prezenta lege, care au drept efect limitarea sau subminarea egalităţii de şanse sau tratament la angajare sau concediere, în activitatea nemijlocită şi în formarea profesională. Interzicerea discriminării pe bază de orientare sexuală se va aplica în domeniul angajării în muncă şi al ocupării forţei de muncă.

(2) Se consideră discriminatorii următoarele acţiuni ale angajatorului:

a) plasarea anunţurilor de angajare cu indicarea condiţiilor şi criteriilor care exclud sau favorizează anumite persoane;

b) refuzul neîntemeiat de angajare a persoanei;

c) refuzul neîntemeiat de admitere a unor persoane la cursurile de calificare profesională;

d) remunerarea inegală pentru acelaşi tip şi/sau volum de muncă;

e) distribuirea diferenţiată şi neîntemeiată a sarcinilor de lucru, fapt ce rezultă din acordarea unui statut mai puţin favorabil unor persoane;

f) hărţuirea;

g) orice altă acţiune care contravine prevederilor legale.

(3) Refuzul de angajare, de admitere la cursurile de calificare profesională sau de promovare a persoanelor este considerat neîntemeiat dacă:

a) se solicită prezentarea unor documente suplimentare faţă de cele legal stabilite;

b) se pretinde că persoana nu corespunde unor cerinţe care nu au nimic în comun cu calificarea profesională solicitată pentru exercitarea profesiei sau se solicită corespunderea cu oricare alte cerinţe ilegale cu consecinţe similare.

(4) Angajatorul este obligat să amplaseze în locuri accesibile pentru toţi salariaţii prevederile legale care garantează respectarea egalităţii de şanse şi de tratament la locul de muncă.

(5) Orice deosebire, excludere, restricţie sau preferinţă în privinţa unui anumit loc de muncă nu constituie discriminare în cazul în care, prin natura specifică a activităţii în cauză sau a condiţiilor în care această activitate este realizată, există anumite cerinţe profesionale esenţiale şi determinante, cu condiţia ca scopul să fie legitim şi cerinţele proporţionale.

(6) În cadrul activităţilor profesionale ale cultelor religioase şi părţilor lor componente nu constituie discriminare tratamentul diferenţiat bazat pe religia sau convingerile unei persoane atunci cînd religia sau convingerile constituie o cerinţă profesională esenţială, legitimă şi justificată.

Articolul 10. Subiecţii cu atribuţii în domeniul prevenirii şi combaterii discriminării şi asigurării egalităţii

Subiecţii cu atribuţii în domeniul prevenirii şi combaterii discriminării şi asigurării egalităţii sînt:

a) Consiliul pentru prevenirea şi eliminarea discriminării şi asigurarea egalităţii;

b) autorităţile publice;

c) instanţele judecătoreşti.

Articolul 11. Consiliul pentru prevenirea şi eliminarea discriminării şi asigurarea egalităţii

(1) Consiliul pentru prevenirea şi eliminarea discriminării şi asigurarea egalităţii (în continuare – *Consiliu*) este un organ colegial cu statut de persoană juridică de drept public, instituit în scopul asigurării protecţiei împotriva discriminării şi al asigurării egalităţii tuturor persoanelor care se consideră a fi victime ale discriminării. Consiliul acţionează în condiţii de imparţialitate şi independenţă faţă de autorităţile publice.

(2) Consiliul este constituit din 5 membri, care nu au apartenenţă politică, sînt numiţi de Parlament pe o perioadă de 5 ani, 3 dintre membri fiind reprezentanţi ai societăţii civile. Cel puţin 3 dintre membrii Consiliului trebuie să fie specialişti licenţiaţi în drept.

(3) În componenţa Consiliului poate fi numită orice persoană, cetăţean al Republicii Moldova, care:

a) are studii superioare;

b) dispune de o reputaţie ireproşabilă şi manifestă o atitudine tolerantă faţă de grupurile minoritare;

c) este persoană cu activitate recunoscută în domeniul apărării drepturilor omului de cel puţin 5 ani;

d) nu are în ultimii 5 ani, în cazierul privind integritatea profesională, înscrieri cu privire la rezultatul negativ al testului de integritate profesională pentru încălcarea obligaţiei prevăzute la art.7 alin.(2) lit.a) din Legea nr.325 din 23 decembrie 2013 privind evaluarea integrităţii instituţionale;

e) nu are interdicţia de a ocupa o funcţie publică sau de demnitate publică, ce derivă dintr-un act de constatare al Autorităţii Naţionale de Integritate.

(4) Pentru desemnarea candidaţilor în Consiliu, Parlamentul instituie o comisie specială formată din membri ai Comisiei drepturile omului şi relaţii interetnice şi Comisiei juridice, numiri şi imunităţi, care organizează un concurs public. Concursul se organizează cu cel puţin 30 de zile înainte de expirarea mandatului membrilor desemnaţi anterior.

(5) Informaţia despre organizarea şi desfăşurarea concursului, cerinţele faţă de candidaţi, actele necesare ce trebuie prezentate se plasează pe pagina web a Parlamentului cu 30 de zile înainte de data desfăşurării concursului.

(6) Procedura de organizare şi desfăşurare a concursului se bazează pe următoarele principii:

a) competiţie deschisă şi transparentă, prin asigurarea accesului liber al oricărei persoane care întruneşte condiţiile necesare;

b) tratament egal, prin aplicarea nediscriminatorie a unor criterii de selectare obiective şi clar definite, astfel încît toate persoanele să aibă şanse egale;

c) diversitate, prin asigurarea echilibrului de gen şi reprezentării grupurilor etnice şi minoritare din societate.

(7) Curriculum vitae ale candidaţilor care doresc să participe la concurs se plasează pe pagina web a Parlamentului pentru consultarea publicului.

(8) Candidaţii sînt audiaţi de comisia specială instituită, care întocmeşte avize argumentate referitoare la fiecare candidat selectat, pe care ulterior le prezintă în plenul Parlamentului. Candidaţii sînt numiţi în funcţie cu votul majorităţii deputaţilor aleşi.

(9) Calitatea de membru al Consiliului încetează la expirarea mandatului, ca urmare a depunerii cererii de demisie sau în caz de deces. Un membru al Consiliului poate fi revocat din funcţie de organul care l-a numit în circumstanţe care exclud posibilitatea executării mandatului său ori la cererea Consiliului, adoptată cu votul majorităţii membrilor acestuia, în cazul neîndeplinirii sau al îndeplinirii necorespunzătoare a atribuţiilor. Noul membru al Consiliului îşi exercită funcţia pînă la expirarea mandatului membrului revocat.

(10) Calitatea de membru al Consiliului este suspendată de organul care l-a numit în cazul înaintării învinuirii de comitere a unei infracţiuni în exerciţiul activităţii sau pentru comiterea unei infracţiuni pe orice motiv bazat pe o formă de discriminare.

(11) Preşedintele Consiliului este ales cu majoritatea voturilor din numărul total al membrilor acestuia. Preşedintele Consiliului activează permanent. Ceilalţi membri ai Consiliului sînt convocaţi de preşedinte în şedinţe. În caz de necesitate, Consiliul poate fi convocat la solicitarea a cel puţin 2 membri.

(12) Membrii Consiliului care nu activează permanent primesc o indemnizaţie de 10 la sută din salariul mediu pe economie pentru fiecare şedinţă.

(13) În activitatea sa Consiliul este asistat de un aparat administrativ.

(14) Regulamentul de activitate al Consiliului se aprobă de Parlament.

Articolul 12. Atribuţiile Consiliului

(1) Consiliul are următoarele atribuţii:

a) examinează corespunderea legislaţiei în vigoare cu standardele privind nediscriminarea;

b) iniţiază propuneri de modificare a legislaţiei în vigoare în domeniul prevenirii şi combaterii discriminării;

c) adoptă avize consultative cu privire la conformitatea proiectelor de acte normative cu legislaţia în domeniul prevenirii şi combaterii discriminării;

d) monitorizează modul de implementare a legislaţiei în domeniu;

e) colectează informaţii despre dimensiunile, starea şi tendinţele fenomenului discriminării la nivel naţional şi elaborează studii şi rapoarte;

f) remite autorităţilor publice propuneri de ordin general referitoare la prevenirea şi combaterea discriminării şi ameliorarea comportamentului faţă de persoanele ce cad sub incidenţa prezentei legi;

g) contribuie la sensibilizarea şi conştientizarea societăţii în vederea eliminării tuturor formelor de discriminare în contextul valorilor democratice;

h) conlucrează cu organismele internaţionale cu atribuţii în domeniul prevenirii şi combaterii discriminării;

i) examinează plîngerile persoanelor care se consideră a fi victime ale discriminării;

j) intervine pe lîngă organele corespunzătoare cu demersuri de intentare a proceselor disciplinare în privinţa persoanelor cu funcţii de răspundere care au comis în activitatea lor fapte discriminatorii;

k) constată contravenţiile cu elemente discriminatorii în conformitate cu prevederile Codului contravenţional;

l) sesizează organele de urmărire penală în cazul săvîrşirii unor fapte discriminatorii ce întrunesc elemente ale infracţiunii;

m) contribuie la soluţionarea amiabilă a conflictelor apărute în urma săvîrşirii faptelor discriminatorii prin concilierea părţilor şi căutarea unei soluţii reciproc acceptabile;

n) exercită alte atribuţii stabilite prin prezenta lege şi prin regulamentul său de activitate.

(2) La începutul fiecărui an, pînă la data de 15 martie, Consiliul prezintă Parlamentului un raport general privind situaţia în domeniul prevenirii şi combaterii discriminării. Raportul se publică pe pagina web a Consiliului.

Articolul 13. Modalitatea de depunere a plîngerii la Consiliu

(1) Constatarea existenţei sau inexistenţei faptei de discriminare se iniţiază de Consiliu din oficiu sau la cererea persoanelor interesate, inclusiv la cererea sindicatelor şi a asociaţiilor obşteşti care activează în domeniul promovării şi protecţiei drepturilor omului.

(2) Plîngerea cu privire la fapta de discriminare se prezintă Consiliului. Plîngerea trebuie să conţină o descriere a încălcării dreptului persoanei, momentul în care a avut loc această încălcare, faptele şi eventualele dovezi care susţin plîngerea, numele şi adresa persoanei care o depune. Plîngerea poate fi depusă la Consiliu în termen de un an de la data săvîrşirii faptei sau de la data la care se putea lua cunoştinţă de săvîrşirea ei.

(3) Depunerea plîngerii pe adresa Consiliului nu constituie o procedură prealabilă obligatorie pentru adresarea în instanţa de judecată.

Articolul 14. Respingerea plîngerii

Consiliul va respinge plîngerea dacă aceasta:

a) nu conţine datele de identificare a persoanei care a depus-o;

b) nu conţine informaţia prevăzută la art.13 alin.(2);

c) este o plîngere repetată care nu conţine informaţii şi dovezi noi.

Articolul 15. Examinarea plîngerii

(1) Plîngerea se examinează în termen de 30 de zile de la data depunerii, cu posibilitatea prelungirii termenului, care însă nu va depăşi 90 de zile. La examinarea plîngerii, Consiliul are dreptul să solicite date şi informaţii relevante de la persoanele despre care se presupune că au comis fapte discriminatorii. Sarcina de a proba că fapta în cauză nu constituie o discriminare revine persoanelor despre care se presupune că au comis fapta discriminatorie.

(2) La cererea Consiliului, persoanele juridice şi persoanele fizice au obligaţia:

a) să pună la dispoziţia sa copiile actelor solicitate necesare pentru soluţionarea plîngerii;

b) să ofere informaţii şi explicaţii verbale şi, după caz, scrise, în legătură cu faptele care formează obiectul plîngerii.

(3) Toate datele, informaţiile şi documentele legate de acţiunile sau comportamentul discriminatoriu la care se referă plîngerea urmează să fie puse la dispoziţia Consiliului în termen de 10 zile. Neprezentarea nejustificată a informaţiilor solicitate de Consiliu se sancţionează conform legislaţiei în vigoare şi este interpretată de Consiliu în defavoarea persoanei care nu prezintă datele solicitate.

(4) În urma examinării plîngerii, Consiliul adoptă o decizie motivată cu majoritatea voturilor membrilor săi. Decizia Consiliului include şi recomandări în vederea asigurării repunerii în drepturi a victimei şi a prevenirii faptelor similare pe viitor.

(5) Decizia se aduce la cunoştinţa persoanei care a comis fapta discriminatorie şi a persoanei care a depus plîngerea în termen de 5 zile. Consiliul este informat în termen de 10 zile despre măsurile întreprinse.

(6) În cazul în care nu este de acord cu măsurile întreprinse de persoana care a comis fapta discriminatorie, Consiliul are dreptul să se adreseze unui organ ierarhic superior pentru a se lua măsurile corespunzătoare şi/sau să informeze opinia publică.

(7) Deciziile Consiliului se publică pe pagina web a acestuia, respectînd confidenţialitatea datelor cu caracter personal.

(8) Dacă în timpul examinării plîngerii se atestă săvîrşirea unor fapte ce constituie contravenţie, Consiliul remite organelor competente pentru examinare în fond procesul-verbal şi materialele cauzei.

(9) În cazul în care faptele examinate conţin elemente ale infracţiunii, Consiliul expediază imediat materialele organelor de urmărire penală.

Potrivit ***art. 60 Cod Administrativ,***

(1) Termenul general în care o procedură administrativă trebuie finalizată este de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Termenul general curge de la:

a) data prevăzută în lege pentru exercitarea unei atribuţii stabilite;

b) data înregistrării cererii de către autoritatea publică ierarhic superioară sau de cea de control;

c) data înregistrării cererii complete, după caz cu toate actele necesare, sau de la data la care petiţia a fost transferată autorităţii publice competente. Dacă cererea nu este completă, autoritatea publică propune petiţionarului să prezinte actele lipsă şi stabileşte un termen în acest sens.

(3) În cazul depunerii cererii privind acordarea despăgubirilor pentru prejudiciul cauzat prin emiterea unui act administrativ individual sau normativ ilegal, termenul general începe să curgă din data în care hotărîrea instanţei de judecată prin care s-a anulat actul administrativ ilegal a rămas definitivă. Dacă autoritatea publică a anulat un act administrativ ilegal, termenul general începe să curgă din data în care decizia cu privire la anularea actului administrativ ilegal a rămas incontestabilă.

(4) Din motive justificate legate de complexitatea obiectului procedurii administrative, termenul general poate fi prelungit cu cel mult 15 zile. Această prelungire are efect doar dacă este comunicată în scris participanţilor la procedura administrativă în termen de 30 de zile, împreună cu motivele prelungirii.

(5) În mod excepţional, cînd în procedura administrativă se înregistrează cazuri de complexitate deosebită care necesită timp pentru prelucrarea documentelor, autoritatea publică poate stabili un termen mai mare pentru finalizarea procedurii administrative, care nu va depăşi 90 de zile.

Astfel instanţa raportînd prevederile legale indicate supra, reţine că la data de 22.03.2023, prin notificarea nr.03/330, reclamanta a fost citată pentru audierile online din

06.04.2023, totodată fiind iarăşi informată despre prelungirea termenului de examinare a plîngerii din 29.12.2022 cu 60 de zile.

Prin urmare se reține că autoritatea publică pîrîtă neîntemeiat a prelungit de două ori termenul examinării plîngerii, or procedura administrativă a început la 29.12.2022 (din momentul depunerii plîngerii).

Astfel contrar prevederilor art. 60 alin. (4-5) Cod Administrativ, plîngerea depusă la 29.12.2022 a fost examinată şi emisă decizia la 07.07.2023 de către Consiliul pentru egalitate, astfel încît, procedura administrativă a durat 190 (o sută nouăzeci) de zile, peste termenul legal.

Totodată, în concordanță cu ***art. 31 din Codul administrativ***, actele administrative individuale şi operaţiunile administrative scrise trebuie să fie motivate.

Potrivit ***art. 32 din Codul administrativ***, procedura administrativă se structurează astfel încât participanţii să poată înţelege fiecare etapă a procedurii. Dacă este necesară contribuţia unui participant, acestuia i se comunică neîntîrziat, într-un limbaj clar şi uşor de înţeles, acţiunile care trebuie întreprinse. În condiţiile legii, autorităţile publice trebuie să asigure participarea neîngrădită la procedura administrativă a persoanelor interesate.

În conformitate cu ***art. 38 din Codul administrativ***, înaintea fiecărei decizii judecătoreşti pe fond, participanţilor la proces li se oferă posibilitatea de a-şi expune punctul de vedere. Audierea poate fi făcută verbal sau în scris. Orice persoană are dreptul la judecarea cauzei în mod echitabil, în termen rezonabil, de către o instanţă de judecată independentă, imparţială şi instituită prin lege. În acest scop, instanţa de judecată este obligată să dispună toate măsurile permise de lege şi să asigure desfăşurarea cu celeritate a procesului.

În corespundere cu ***art. 94 din Codul administrativ***, înainte de emiterea unui act administrativ individual defavorabil pentru un participant sau înainte de respingerea unui act administrativ individual favorabil, participantul are dreptul să fie audiat în legătură cu faptele şi circumstanţele relevante pentru actul ce urmează a fi emis. Audierea poate fi făcută verbal sau în scris.

Potrivit ***art. 118 din Codul administrativ***, motivarea este operaţiunea administrativă prin care se expun considerentele care justifică emiterea unui act administrativ individual. În motivare se indică temeiurile esenţiale de drept şi de fapt pe care le-a luat în considerare autoritatea publică pentru decizia sa. Din motivarea deciziilor discreţionare trebuie să poată fi recunoscute şi punctele de vedere din care autoritatea publică a reieşit la exercitarea dreptului discreţionar. Motivarea trebuie să se refere şi la argumentele expuse în cadrul audierii.

Motivarea completă a unui act administrativ individual cuprinde:

a) motivarea în drept – temeiul legal pentru emiterea actului administrativ, inclusiv formele procedurale obligatorii pe care se bazează actul;

b) motivarea în fapt – oportunitatea emiterii actului administrativ, inclusiv modul de exercitare a dreptului discreţionar, dacă este cazul;

c) în cazul actelor administrative defavorabile – o descriere succintă a procedurii administrative care a stat la baza emiterii actului: investigaţii, probe, audieri, opinii ale participanţilor contrare conţinutului final al actului etc.

Motivarea completă este obligatorie, este parte integrantă a actului administrativ individual şi condiţionează legalitatea acestuia.

Motivarea nu este obligatorie în cazul în care:

a) autoritatea publică admite o petiţie în totalitate fără ca prin decizia de soluţionare a ei să fie afectate drepturile sau interesele legitime ale altor persoane;

b) acest lucru este prevăzut expres de lege; sau

c) autoritatea publică emite acte administrative individuale de acelaşi fel într-un număr mai mare sau automatizat şi, conform circumstanţelor de fapt ale cazului în parte, nu se cere o motivare.

În acord cu ***art. 120 din Codul administrativ***, un act administrativ individual emis sau confirmat în scris trebuie să cuprindă:

a) numele/denumirea autorităţii publice care a emis actul administrativ;

b) numele colaboratorului autorităţii publice care a emis actul administrativ;

c) numele destinatarului actului administrativ;

d) data la care a fost emis actul administrativ;

e) decizia luată (partea dispozitivă a actului administrativ);

f) motivarea deciziei luate, inclusiv indicarea actelor normative pentru a căror punere în aplicare se emite actul administrativ;

g) decizia cu privire la cheltuieli;

h) informaţia cu privire la exercitarea căilor de atac;

i) semnătura colaboratorului autorităţii publice care a emis actul administrativ.

Prin derogare de la prevederile alin. (1) lit. b) şi i), în cazul unui act administrativ individual scris emis în mod automatizat, pot lipsi datele despre nume şi semnătură. Pentru indicarea conţinutului pot fi utilizate semne-cheie dacă, în baza explicaţiilor făcute în acest sens, persoana căreia îi este destinat actul administrativ sau care este afectată de acesta poate recunoaşte clar conţinutul actului administrativ.

În conformitate cu ***art. 132 din Codul administrativ***, prin emiterea unui act administrativ individual se înţelege atât emiterea lui de către prim-ministru şi autorităţile publice cu conducere unipersonală, cât şi adoptarea lui de către Guvern şi autorităţile publice cu conducere colegială. Conducerea colegială a unei autorităţi publice adoptă decizii prin vot.

Conform ***art. 137 din Codul administrativ***, în exercitarea dreptului discreţionar atribuit, autorităţile publice trebuie să acţioneze cu bună-credinţă în limitele legal stabilite şi cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul. Dacă autoritatea publică poate decide discreţionar şi doar una din mai multe consecinţe juridice este legală, atunci dreptul discreţionar al autorităţii publice se reduce la alegerea consecinţei juridice/soluţiei legale. Stările de fapt identice în esenţă se tratează identic. O tratare neidentică a două stări de fapt identice se admite numai dacă există un motiv obiectiv. Dacă într-un caz autoritatea publică şi-a exercitat dreptul discreţionar într-un anumit mod, atunci în cazuri similare ea este obligată să îşi exercite dreptul discreţionar în acelaşi mod. Această regulă nu se aplică dacă autoritatea publică intenţionează să îşi schimbe în viitor practica de exercitare a dreptului discreţionar în cazuri similare.

În consonanță cu ***art. 141 din Codul administrativ***, un act administrativ individual este nul dacă conţine un viciu deosebit de grav şi acest lucru este evident în cadrul aprecierii concludente a tuturor circumstanţelor care se iau în considerare.

Un act administrativ individual este, de asemenea, nul:

a) dacă executarea lui cere săvârşirea unei fapte ilegale, care constituie o componenţă de contravenţie sau de faptă penală;

b) dacă din motive reale nimeni nu-l poate executa;

c) dacă contravine bunelor moravuri;

d) dacă la emiterea lui a contribuit o persoană care nu are dreptul să participe în procedură administrativă conform art. 49 alin. (1);

e) dacă a fost emis în scris, dar nu poate fi identificată autoritatea publică emitentă;

f) în alte cazuri prevăzute de lege.

În cazul nulităţii parţiale a unui act administrativ individual, acesta este nul în totalitate dacă autoritatea publică nu ar fi emis actul administrativ respectiv fără partea lovită de nulitate.

Autoritatea publică poate constata nulitatea oricând din oficiu. La cerere nulitatea se constată în măsura în care solicitantul are un interes îndreptăţit pentru a o solicita.

În continuare, se va releva că activitatea administrativă/procedura administrativă impune o serie de rigori care trebuie urmate și respectate necondiționat de autoritățile publice pentru ca produsul materializat în urma acestei activități să nu sufere de vicii și deficiențe juridice, pasibile să determine nulitatea sau anularea lui.

În acest sens, verificând legalitatea deciziei Consiliului pentru Egalitate din 07.07.2023 cauza ***** sub aspectul corespunderii cu exigențele instituite de Codul administrativ, instanța constată următoarele:

- actul administrativ a fost adoptat în lipsa inițierii unei proceduri administrative și cercetării din oficiu a faptelor;

- actul administrativ a fost emis de către autoritatea publică cu încălcarea dreptului discreționar;

- actul administrativ a fost adoptat cu încălcarea dreptului de a fi audiat, precum și în lipsa motivării;

Dezvoltând unele aspecte din cele specificate mai sus, instanța reține următoarele.

În conformitate cu prevederile ***art. 69 alin. (1) Cod Administrativ***, procedura administrativă se iniţiază la cerere sau din oficiu. Procedura administrativă iniţiată din oficiu începe odată cu efectuarea primei acţiuni procedurale, iar cea iniţiată la cerere se consideră iniţiată din momentul depunerii cererii.

Totodată potrivit ***art. 70 alin. (1) Cod Administrativ***, dacă iniţiază o procedură administrativă din oficiu, autoritatea publică informează în scris participanţii despre aceasta în decursul unui termen rezonabil.

*Instanța reține că în contradicție cu normele indicate supra, autoritatea publică pîrîtă a emis decizia din 07.07.2023 cauza ***** cu încălcarea dreptului reclamantei la examinarea şi soluționarea petiției, contrar prevederilor art. 52 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, care prevede că, cetăţenii au dreptul să se adreseze autorităţilor publice prin petiţii formulate numai în numele semnatarilor.*

Cu referire la lipsa de motivare a actului contestat instanța reține că, în contradicție cu prevederile art.art. 118 alin. (1)-(3) și 120 alin. (1) lit.f) Cod Administrativ, decizia Consiliului pentru Egalitate din 07.07.2023 cauza ***** nu cuprinde descrierea procedurii administrative care a stat la baza emiterii actului: investigații, probe, audieri, opinii ale participanților contrare conținutului actului adoptat, or motivarea completă este obligatorie, fiind parte integrantă a actului administrativ individual, condiționînd legalitatea acestuia.

*În rezultat, analizînd deficiențele admise pe parcursul procedurii administrative din partea pîrîtului, instanța conchide că unica modalitate de remediere în situația dedusă spre examinare este anularea deciziei Consiliului pentru Egalitate din 07.07.2023 cauza *****.*

Cu privire la pretenția reclamantei de încasarea a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 9000 lei, instanța o va admite parțial, din următoarele considerente.

Potrivit ***art. 96 alin. (1) Cod de Procedură Civilă***, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile.

Conform recomandării, privind cuantumul onorariilor avocaților şi compensarea de către instanţele de judecată a cheltuielilor de asistenţă juridică, aprobată - de către Consiliul Uniunii avocaților din Republica Moldova, prin Decizia nr. 2 din 30.03.2012, pornind de la practica CEDO, care prevede că cheltuielile pentru asistența juridică şi onorariul avocatului trebuie să fie necesare, realmente angajate şi rezonabile ca mărime, să țină cont de complexitatea cauzei; dificultatea problemelor juridice ridicate de speţă, aportul avocatului la soluționarea cauzei, timpul şi munca depusă de avocat, aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistența.

La materialele dosarului este anexat copia extrasului din cont (f.d. 24) și a ordinului de încasare a numerarului din 04.09.2023 (f.d. 147) în sumă de 9000 lei a cheltuielilor de asistență juridică.

Prin prisma celor enunțate mai sus, instanța de judecată consideră necesar de a admite parțial cerința privind încasarea cheltuielilor de asistență juridică, şi a dispune încasarea din contul Consiliului pentru Egalitate în beneficiul reclamantei Becu Elena cheltuielile de asistență juridică în mărime de *4000 (patru mii) lei, sumă care este reală, necesară şi rezonabilă, în coraport cu aportul avocatului la soluționarea cauzei*.

În rezultat, instanța va dispune admiterea parțială a acțiunii.

conform art. art. 224, 225 din Codul Administrativ nr. 116 din 19.07.2018 (în vigoare din 01.04.2019), instanţa de judecată,

h o t ă r ă ş t e:

Cererea de chemare în judecată depusă de către Becu Elena reprezentată de avocatul Becu Evghenii împotriva Consiliului pentru Egalitate, terț Casa Națională de Asigurări Sociale privind anularea deciziei din 07.07.2023 cauza ***** încasarea cheltuielilor de asistență juridică de 9000 lei, se admite parțial.

Se anulează decizia Consiliului pentru Egalitate din 07.07.2023 cauza *****.

Se încasează din contul Consiliului pentru Egalitate în beneficiul reclamantei Becu Elena d.n. ***** IDNP ***** cheltuielile de asistență juridică în mărime de 4000 (patru mii) lei.

În rest, pretențiile se resping ca fiind neîntemeiate.

Hotărîrea poate fi contestată cu apel la Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului hotărîrii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău sediul Centru.

Preşedintele şedinţei,

Judecătorul Cazacu Grigorii